

Ugnius Budvydas

Pakasio piliakalnio su gyvenvieta (u. k. 23918) Šilalės r. sav., Pajūrio mstl. (Pajūrio sen.) vizualinės
apsaugos zonoje žvalgomųjų archeologinių tyrimų

ATASKAITA

Trakai

2013

Turinys

1. Įvadas	2 p.
2. Istoriniai duomenys	2-3 p.
3. Tyrimų aprašymas	3-15 p.
4. Išvados	16 p.
5. Brėžiniai	17-23 p.
6. Tyrimų nuotraukos	24-31 p.
7. Priedas (tyrimų projektas, leidimas)	32-41 p.

ĮVADAS

2013 m. lapkričio mėnesį, šios ataskaitos autorius, įgyvendindamas sutartį su UAB „Kvėdarsta“, atliko žvalgomuosius archeologinius tyrimus projektuojamos poilsio zonos vietoje. Joje numatyta įrengti futbolo, krepšinio, tinklinio, vaikų žaidimų aikšteles, estrados sceną, automobilių aikštelę, tualetą, 2 smėlio paplūdimius, privažiavimo kelią, pėsčiųjų taką. Taip pat tyrimai atlikti projektuojamų inžinerinių tinklų (vandentiekio, buitinių nuotekų tinklų, lietaus nuotekynės) vietose. Statybos darbai būtų atliekami Pajūrio miestelio (Šilalės r. sav.) vakarinėje dalyje esančiame sklype, prie Jūros upės. Darbai vyktų 18000 m² dydžio plote (žr. brėž. Nr. 1, 2). Kadangi sklypas patenka į Pakisio piliakalnio su gyvenviete (u. k. 23918) Šilalės r. sav., Pakisio k. (Pajūrio sen.) vizualinę apsaugos zoną (brėž. Nr.1), Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Tauragės teritorinis padalinys nurodė atlikti žvalgomuosius archeologinius tyrimus. Sklypas netaisyklingos formos, vakarinė jo riba ribojasi su Jūros upe, iš rytų juosia drenažo griovys (brėž. Nr.1). Šiaurinė sklypo dalis dar 1960 m. žemėlapiuose pažymėta kaip užpelkėjusi.

Pagal Mokslinei archeologijos komisijai pateiktą projektą planuojamos poilsio zonos vietoje buvo numatyta žvalgomųjų archeologinių tyrimų metu ištirti 18 šurfų 1x2 m dydžio. Viso ištirti 36 m² dydžio plotą. Tyrimų tikslas fiksuoti šioje vietoje esančius kultūrinius sluoksnius, nustatyti jų chronologiją ir archeologinę vertę, surinkti archeologinius radinius. Tyrimuose dirbo, žemės kasimo darbus atliko užsakovo samdyti darbuotojai. Lauko fiksaciją atliko ir brėžinius braižė archeologas U. Budvydas, V. Juškaitis. Fotonuotraukas darė ir jas maketavo, tirtų vietų apmatavimus tacheometru atliko, tirtas vietas topo nuotraukoje atžymėjo U. Budvydas. Leidimas vykdyti archeologinius tyrimus Nr. LA-437 (žr. psl.41) LR kultūros ministerijos Kultūros paveldo departamento Mokslinės archeologijos komisijos sprendimu 2013-11-20 išduotas archeologui U. Budvydui.

ISTORINIAI DUOMENYS

Pakisio piliakalnis įrengtas aukštumos krašte, Jūros ir Kisės dešiniajame krante, jų santakoje. Aikštelė ovali, pailga rytų–vakarų kryptimi, 29x17 m dydžio. Jos pietų–vakarų puses lanku juosia 6 m aukščio, 36 m pločio pylimas, kurio 11 m išorinis šlaitas leidžiasi į 9 m pločio, 3

m gylio griovį. Šlaitai statūs, 5–7 m aukščio. Vakarinėje papėdėje, 1 ha plote yra papėdės gyvenvietė, kurioje rasta lipdytos ir žiestos keramikos, molio tinko. 150 m į šiaurės rytus yra X–XIII a. Kunigiškių senkapis. 1971 metais Lietuvos TSR Mokslų akademijos Istorijos institutas atliko archeologinius tyrimus (tyr. vad. V. Urbonavičius), kurių metu ištirtas 20 m² dydžio plotas (Tautavičius A., 1972. Kiti 1970–1971 m. tyrinėti kapinynai // ATL 1970 ir 1971 metais. P. 76) . Rasti dviejų vaikų kapai, kurie laidoti nedeginti, įkapes sudarė juostiniai žiedai. 200 m į šiaurę nuo piliakalnio, Kisės kairiajame krante yra Aukuru vadinamas Kunigiškių akmuo (dar vadinamas šv. Jono akmeniu). Archeologinių tyrimų metu 1971 metais šalia akmens buvo aptiktas akmeninis grindinys, aptikta gyvulių kaulų, puodų šukių (Urbonavičius V., 1972. Mitologinių akmenų tyrinėjimai 1970–1971 m. // ATL 1970 ir 1971 metais. P. 86). Anot autorių prie šio akmens aukojimo apeigos vyko iki pat XVI–XVII a.

TYRIMŲ APRAŠYMAS

Žvalgomieji archeologiniai tyrimai būsimos poilsio zonos vietoje Pakisio piliakalnio su gyvenviete (u. k. 23918) Šilalės r. sav., Pajūrio mstl. (Pajūrio sen.) vizualinės apsaugos zonoje vykdyti 2013 m. lapkričio mėnesį. Žemės reljefas projektuojamų sporto aikštynų zonoje pakankamai lygus, be staigių reljefo nuolydžių. Didžiausias teritorijos peraukštėjimas apie 4–5 m. Geomorfologiniu požiūriu teritorija priklauso vidurio Žemaičių aukštumos rajono, Plungės kalvotai moreninės aukštumos pašlaitei, kur vyrauja glacialinis ledyno pakraščio reljefas. Šalia teritorijos teka upė, sklypą kerta melioracijos griovys, teritorijos viduje yra kūdra. Remiantis Lietuvos geologijos tarnybos duomenimis žvalgomųjų archeologinių tyrimų zonoje vyrauja smėliai ir priemoliai, gruntinis vanduo svyruoja nuo 1,30 m iki 1,70 m. Kaip jau įvardinėje dalyje buvo minėta, statybos bus vykdomos 18000 m² plote. Šioje vietoje ištirta 18 šurfų 1x2 m dydžio (viso 36 m² dydžio plotas). Šurfai buvo išdėstyti projektuojamų futbolo, krepšinio, tinklinio, vaikų žaidimų aikštelės, estrados scenos, automobilių aikštelės vietose, taip pat privažiavimo kelio, pėsčiųjų tako bei inžinerinių tinklų vietose ar šalia jų (žr. brėž. Nr.2).

Šurfų padėtis

Šurfų padėtis (paimtas taškas ties viduriu) erdvėje buvo išmatuota Lietuvos koordinacinių sistemoje (LKS-94).

Šurfo Nr.	X	Y
1	374800,3933	6147847,1937
2	374834,1820	6147818,4533
3	374833,3882	6147848,5761
4	374859,9313	6147841,4720
5	374811,0230	6147827,8857
6	374780,7413	6147841,6969
7	374784,1942	6147826,2188
8	374759,4291	6147798,1994
9	374734,8228	6147818,9163
10	374748,4753	6147838,8394
11	374701,7763	6147836,7228
12	374696,0216	6147861,5937
13	374690,2669	6147915,7011
14	374728,8961	6147910,5417
15	374732,0711	6147890,4333
16	374709,7138	6147913,1875
17	374719,7018	6147867,9437
18	374785,8147	6147885,7039

Šurfas Nr. 1

(žr. brėž. Nr. 2, 3; nuotr. Nr. 5)

Šurfas Nr. 1 1x2 m dydžio (2 m²), 120 cm gylio. Orientuotas pagal pasaulio šalis, tai yra ilgosiomis kraštinėmis į pietus ir šiaurę, trumposiomis į vakarus ir rytus. Plotas padalintas į kvadratus, kurių kraštinės lygios 1 m. Kvadratai sužymėti iš vakarų į rytus – skaičiais (1, 2).

Stratigrafija (žr. brėž. Nr. 3). Fiksuotas rytinis šurfo Nr. 1 sienelės pjūvis, kuris 120 cm aukščio. Tirti 4 sluoksniai.

Rytinis pjūvis (žr. brėž. Nr. 3; nuotr. Nr. 5). Žemės paviršius lygus. Santykiniu nuliu laikytas šiaurės rytinis kampas Po 10 cm storio velėnos sluoksniu (sl.1) fiksuotas 20 cm tamsiai pilkos maišytos žemės sluoksnis (sl.2; be radinių). 30 cm gylyje nuo esamo žemės paviršiaus atsidengė sterilus smulkus pilkas smėlis (sl.3A-C), kuris greičiausiai yra aliuvinės kilmės. Jame išskirti trys horizontai. Viršutinį (sl.3A) sudarė 10 cm storio šviesiai rudas smėlis, žemiau (40 cm gylyje) fiksuotas šviesiai pilkas smėlis (sl.3B). Sluoksnis 30 cm storio. Po juo atsidengė 30 cm storio tamsiai pilko smėlio sluoksnis (sl.3C). Įžemis – rudas geležingas smėlis (sl.4) - pasiektas 100 cm gylyje.

Radiniai. Tyrimo metu archeologinis sluoksnis nefiksuotas, mokslinę bei muziejinę vertę turinčių radinių neaptikta.

Šurfas Nr. 2

(žr. brėž. Nr. 2, 3; nuotr. Nr. 6)

Šurfas Nr. 2 1x2 m dydžio (2 m²), 110 cm gylio. Orientuotas pagal pasaulio šalis, tai yra ilgosiomis kraštinėmis į pietus ir šiaurę, trumposiomis į vakarus ir rytus. Plotas padalintas į kvadratus, kurių kraštinės lygios 1 m. Kvadratai sužymėti iš vakarų į rytus – skaičiais (1, 2).

Stratigrafija (žr. brėž. Nr. 3). Fiksuotas rytinis šurfo Nr. 2 sienelės pjūvis, kuris 110 cm aukščio. Tirti 3 sluoksniai.

Rytinis pjūvis (žr. brėž. Nr. 3; nuotr. Nr. 6). Žemės paviršius lygus. Santykiniu nuliu laikytas šiaurės rytinis kampas. Po 7–10 cm storio velėnos sluoksniu (sl.1), sienelės pjūvyje, fiksuotas sterilus pilkas smėlis (sl.3B–C), kuris greičiausiai yra aliuvinės kilmės. Jame išskirti du horizontai. Viršutinį sudarė 40 cm storio šviesiai pilkas smėlis (sl.3B), žemiau – tamsiai pilkas smėlis (50–55 cm storio). Įžemis – smulkus rusvas smėlis (sl.4) – fiksuotas 100 cm gylyje.

Radiniai. Tyrimo metu archeologinis sluoksnis nefiksuotas, mokslinę bei muziejinę vertę turinčių radinių neaptikta.

Šurfas Nr. 3

(žr. brėž. Nr. 2, 3; nuotr. Nr. 7)

Šurfas Nr. 3 1x2 m dydžio (2 m²), 110 cm gylis. Orientuotas pagal pasaulio šalis, tai yra ilgosiomis kraštinėmis į pietus ir šiaurę, trumposiomis į vakarus ir rytus. Plotas padalintas į kvadratus, kurių kraštinės lygios 1 m. Kvadratai sužymėti iš vakarų į rytus – skaičiais (1, 2).

Stratigrafija (žr. brėž. Nr. 3). Fiksuotas vakarinis šurfo Nr. 3 sienelės pjūvis, kuris 110 cm aukščio. Tirti 3 sluoksniai.

Vakarinis pjūvis (žr. brėž. Nr. 3; nuotr. Nr. 7). Žemės paviršius lygus. Santykiniu nuliu laikytas pietvakarinis kampas. Po 10 cm storio velėnos sluoksniu (sl.1) fiksuotas 35–40 cm storio sterilus šviesiai pilkas smėlis (sl.3B). Žemiau aptiktas taip pat sterilus, 30 cm storio, tamsiai pilko smėlio sluoksnis (sl.3C). Abu minėti sluoksniai tikriausiai yra sąnašinės kilmės. Įžemis – geležingas šviesiai rudas smėlis (sl.4) – atsidengė 75–80 cm gylyje.

Radiniai. Tyrimo metu archeologinis sluoksnis nefiksuotas, mokslinę bei muziejinę vertę turinčių radinių neaptikta.

Šurfas Nr. 4

(žr. brėž. Nr. 2, 3; nuotr. Nr. 8)

Šurfas Nr. 4 1x2 m dydžio (2 m²), 140 cm gylis. Orientuotas pagal pasaulio šalis, tai yra ilgosiomis kraštinėmis į pietus ir šiaurę, trumposiomis į vakarus ir rytus. Plotas padalintas į kvadratus, kurių kraštinės lygios 1 m. Kvadratai sužymėti iš vakarų į rytus – skaičiais (1, 2).

Stratigrafija (žr. brėž. Nr. 3). Fiksuotas vakarinis šurfo Nr. 4 sienelės pjūvis, kuris 140 cm aukščio. Tirti 3 sluoksniai.

Vakarinis pjūvis (žr. brėž. Nr. 3; nuotr. Nr. 7). Žemės paviršius lygus. Santykiniu nuliu laikytas pietvakarinis kampas. Po velėna (sl.1) fiksuotas 20–25 cm storio tamsiai pilkos maišytos žemės sluoksnis (sl.2), kuris susiformavęs virš niveliacinio žvyro sluoksnio (sl.5; 10 cm storio). Pastarasis susidarė užpilant šalimais esantį griovį. 40 cm gylyje nuo tyrimo metu buvusio žemės paviršiaus atsidengė 60 cm storio sterilus pilkas smėlis (sl.3B–C), kuris tikriausiai yra aliuvinės kilmės. Įžemis – šviesus geležingas smėlis (sl.4) – fiksuotas 100 cm gylyje. 140 cm gylyje pasiektas gruntinis vanduo, kuris pradėjo sunktis į šurfą.

Radiniai. Tyrimo metu archeologinis sluoksnis nefiksuotas, mokslinę bei muziejinę vertę turinčių radinių neaptikta.

Šūrfas Nr. 5

(žr. brėž. Nr. 2, 3; nuotr. Nr. 9)

Šūrfas Nr. 5 1x2 m dydžio (2 m²), 140 cm gylio. Orientuotas pagal pasaulio šalis, tai yra ilgosiomis kraštinėmis į pietus ir šiaurę, trumposiomis į vakarus ir rytus. Plotas padalintas į kvadratus, kurių kraštinės lygios 1 m. Kvadratai sužymėti iš vakarų į rytus – skaičiais (1, 2).

Stratigrafija (žr. brėž. Nr. 3). Fiksuotas rytinis šurfo Nr. 5 sienelės pjūvis, kuris 140 cm aukščio. Tirti 4 sluoksniai.

Rytinis pjūvis (žr. brėž. Nr. 3; nuotr. Nr. 9). Žemės paviršius lygus. Santykiniu nuliū laikytas šiaurės rytinis kampas. Nuėmus 5–10 cm storio velėną (sl.1), žemiau fiksuotas 20 cm storio vientisas tamsiai pilkas povėlininis žemės sluoksnis (sl.2), kuris peraugęs velėnos šaknimis. Sluoksnis be radinių. 25–30 cm gylyje nuo tyrimo metu buvusio žemės paviršiaus atsidendė sterilus smulkaus pilko smėlio sluoksnis (sl.3A-C), kuris tęsiasi iki pat šurfo apačios. Sluoksnis aliuvinės kilmės, jame išskirti trys horizontai (sl.3A, B, C). Pasiekus 140 cm gylį pradėjo sunktis gruntinis vanduo. Rankiniu geologiniu grąžtu papildomai įsigręžta iki 210 cm gylio. Tamsiai pilkas smėlis (sl.3C) tęsiasi iki 170 cm gylio. Žemiau fiksuotas įžemis – smulkus vientisas šviesiai rudas smėlis (sl.4)

Radiniai. Tyrimo metu archeologinis sluoksnis nefiksuotas, mokslinę bei muziejinę vertę turinčių radinių neaptikta.

Šūrfas Nr. 6

(žr. brėž. Nr. 2, 3; nuotr. Nr. 10)

Šūrfas Nr. 6 1x2 m dydžio (2 m²), 165 cm gylio. Orientuotas pagal pasaulio šalis, tai yra ilgosiomis kraštinėmis į vakarus ir rytus, trumposiomis į šiaurę ir pietus. Plotas padalintas į kvadratus, kurių kraštinės lygios 1 m. Kvadratai sužymėti iš šiaurės į pietus – skaičiais (1, 2).

Stratigrafija (žr. brėž. Nr. 3). Fiksuotas šiaurinis šurfo Nr. 6 sienelės pjūvis, kuris 165 cm aukščio. Tirti 4 sluoksniai.

Šiaurinis pjūvis (žr. brėž. Nr. 3; nuotr. Nr. 10). Žemės paviršius lygus. Santykiniu nuliu laikytas šiaurės vakarinis kampas. Po 5–10 cm storio velėna (sl.1) fiksuotas vientisas tamsiai pilkas povėlininis žemės sluoksnis (sl.2), kuris 30 cm storio, peraugęs velėnos šaknimis. 35 cm gylyje nuo tyrimo metu buvusio žemės paviršiaus atsidengė smulkaus pilko smėlio sluoksnis (sl.3), kuris aliuvinės kilmės. Jame išskirti bent 6 sterilūs horizontai (sl.3A-C). Sluoksnio apačia fiksuota 155 cm gylyje. Po juo atsidengė įžemis – vientisas rudas smulkus smėlis (sl.4). 165 cm gylyje į šurfą pradėjo sunktis gruntinis vanduo.

Radiniai. Tyrimo metu archeologinis sluoksnis nefiksuotas, mokslinę bei muziejinę vertę turinčių radinių neaptikta.

Šurfas Nr. 7

(žr. brėž. Nr. 2, 4; nuotr. Nr. 11)

Šurfas Nr. 7 1x2 m dydžio (2 m²), 150 cm gylio. Orientuotas pagal pasaulio šalis, tai yra ilgosiomis kraštinėmis į šiaurę ir pietus, trumposiomis į vakarus ir rytus. Plotas padalintas į kvadratus, kurių kraštinės lygios 1 m. Kvadratai sužymėti iš vakarų į rytus – skaičiais (1, 2).

Stratigrafija (žr. brėž. Nr. 4). Fiksuotas vakarinis šurfo Nr. 7 sienelės pjūvis, kuris 150 cm aukščio. Tirti 4 sluoksniai.

Vakarinis pjūvis (žr. brėž. Nr. 4; nuotr. Nr. 11). Žemės paviršius lygus. Santykiniu nuliu laikytas pietvakarinis kampas. Po velėna (sl.1) fiksuotas 30 cm storio tamsiai pilkas povėlininis žemės sluoksnis (sl.2), kuris vientisas, be radinių. Žemiau atsidengė pilkas smėlis, kuris aliuvinės kilmės. Jame išskirti 3 horizontai (sl.3A-B), kurie visiškai sterilūs. Sluoksnis tęsiasi iki 145 cm gylio, žemiau fiksuotas įžemis – rudas smulkus smėlis (sl.4). Papildomai rankiniu geologiniu gražtu buvo įsigilinta iki 250 cm gylio. Rudas smulkus smėlis tęsiasi iki 220 cm gylio, žemiau pasiektas šviesus smulkus žvyras. Gruntinis vanduo stebėtas apytiksliai 200 cm gylyje.

Radiniai. Tyrimo metu archeologinis sluoksnis nefiksuotas, mokslinę bei muziejinę vertę turinčių radinių neaptikta.

Šūrfas Nr. 8

(žr. brėž. Nr. 2, 4; nuotr. Nr. 12)

Šūrfas Nr. 8 1x2 m dydžio (2 m²), 140 cm gylio. Orientuotas pagal pasaulio šalis, tai yra ilgosiomis kraštinėmis į vakarus ir rytus, trumposiomis į šiaurę ir pietus. Plotas padalintas į kvadratus, kurių kraštinės lygios 1 m. Kvadratai sužymėti iš šiaurės į pietus – skaičiais (1, 2).

Stratigrafija (žr. brėž. Nr. 4). Fiksuotas pietinis šurfo Nr. 8 sienelės pjūvis, kuris 140 cm aukščio. Tirti 4 sluoksniai.

Pietinis pjūvis (žr. brėž. Nr. 4; nuotr. Nr. 12). Žemės paviršius lygus. Santykiniu nuliu laikytas pietrytinis kampas. Po 5–10 cm storio velėna (sl.1) atsidendė tamsiai pilkas povelėninis žemės sluoksnis (sl.2), kuris 20 cm storio, vientisas, be jokių radinių. Žemiau išskirtas aliuvinės kilmės pilko smėlio sluoksnis. Jis 70 cm storio. Šurfo sienelės pjūvyje aiškiai matyti du sluoksnio horizontai, kurie sterilūs. Įžemis – šviesiai pilkas smėlis (sl.4) – fiksuotas 100 cm gylyje nuo tyrimo metu buvusio žemės paviršiaus. Siekiant įsitikinti, jog tikrai pasiektas įžemis rankiniu geologiniu gražtu įsigręžta iki 240 cm gylio. Šviesiai pilko smėlio sluoksnio (sl.4) apačia, pasiekta 180 cm gylyje, žemiau stebėtas vandeningas smulkus šviesiai rudas smėlis, kuris vientisas, be jokių priemaišų.

Radiniai. Tyrimo metu archeologinis sluoksnis nefiksuotas, mokslinę bei muziejinę vertę turinčių radinių neaptikta.

Šūrfas Nr. 9

(žr. brėž. Nr. 2, 4; nuotr. Nr. 13)

Šūrfas Nr. 9 1x2 m dydžio (2 m²), 125 cm gylio. Orientuotas pagal pasaulio šalis, tai yra ilgosiomis kraštinėmis į vakarus ir rytus, trumposiomis į šiaurę ir pietus. Plotas padalintas į kvadratus, kurių kraštinės lygios 1 m. Kvadratai sužymėti iš šiaurės į pietus – skaičiais (1, 2).

Stratigrafija (žr. brėž. Nr. 4). Fiksuotas pietinis šurfo Nr. 9 sienelės pjūvis, kuris 125 cm aukščio. Tirti 4 sluoksniai.

Pietinis pjūvis (žr. brėž. Nr. 4; nuotr. Nr. 13). Žemės paviršius lygus. Santykiniu nuliu laikytas pietrytinis kampas. Nuėmus 5 cm storio velėną (sl.1) žemiau atsidendė tamsiai pilkas povelėninis žemės sluoksnis (sl.2). Jis 20 cm storio, be radinių, peraugęs velėnos šaknimis. Žemiau tirtas šviesiai pilko smėlio sluoksnis (sl.3), kuris vientisas, sterilus. Kilus įtarimams, jog tai ne

įžemis, o smėlis, kuris tikriausiai yra aliuvinės kilmės. Šurfo kampe, naudojant rankinį geologinį gražtą, buvo įsigilinta iki 245 cm gylio. Šviesiai pilkas smėlis tęsėsi iki 165 cm gylio. Žemiau fiksuotas vandeningas vientisas šviesiai rudo smėlio sluoksnis, kuris nekėlė abejonų, jog tai įžemis.

Radiniai. Tyrimo metu archeologinis sluoksnis nefiksuotas, mokslinę bei muziejinę vertę turinčių radinių neaptikta.

Šurfas Nr. 10

(žr. brėž. Nr. 2, 4; nuotr. Nr. 14)

Šurfas Nr. 10 1x2 m dydžio (2 m²), 140 cm gylio. Orientuotas pagal pasaulio šalis, tai yra ilgosiomis kraštinėmis į vakarus ir rytus, trumposiomis į šiaurę ir pietus. Plotas padalintas į kvadratus, kurių kraštinės lygios 1 m. Kvadratai sužymėti iš šiaurės į pietus – skaičiais (1, 2).

Stratigrafija (žr. brėž. Nr. 4). Fiksuotas šiaurinis šurfo Nr. 10 sienelės pjūvis, kuris 140 cm aukščio. Tirti 4 sluoksniai.

Šiaurinis pjūvis (žr. brėž. Nr. 4; nuotr. Nr. 14). Žemės paviršius lygus. Santykinu nuliui laikytas šiaurės vakarinis kampas. Po velėna (sl.1), kuri 5 cm storio, ištirtas tamsiai pilkas povėlininis žemės sluoksnis (sl.2). Jis 35 cm storio, sterilus. 40 cm gylyje fiksuotas pilkas smėlis (sl.3B, C; 40–80 cm storio), kuriame išskirti keli horizontai. Pastarieji sterilūs, tai yra be jokių radinių. Tikriausiai šie sluoksniai aliuvinės kilmės. Įžemis – smulkus šviesiai rudas smėlis (sl.4) pasiektas 80–120 cm gylyje nuo tyrimo metu buvusio žemės paviršiaus.

Radiniai. Tyrimo metu archeologinis sluoksnis nefiksuotas, mokslinę bei muziejinę vertę turinčių radinių neaptikta.

Šurfas Nr. 11

(žr. brėž. Nr. 2, 4; nuotr. Nr. 15)

Šurfas Nr. 11 1x2 m dydžio (2 m²), 140 cm gylio. Orientuotas pagal pasaulio šalis, tai yra ilgosiomis kraštinėmis į vakarus ir rytus, trumposiomis į šiaurę ir pietus. Plotas padalintas į kvadratus, kurių kraštinės lygios 1 m. Kvadratai sužymėti iš šiaurės į pietus – skaičiais (1, 2).

Stratigrafija (žr. brėž. Nr. 4). Fiksuotas šiaurinis šurfo Nr. 11 sienelės pjūvis, kuris 140 cm aukščio. Tirti 4 sluoksniai.

Šiaurinis pjūvis (žr. brėž. Nr. 4; nuotr. Nr. 15). Žemės paviršius lygus. Santykiniu nuliū laikytas šiaurės vakarinis kampas. Nuėmus 5 cm storio velėną (sl.1) atsidengė tamsiai pilkas povėlėninis žemės sluoksnius (sl.2). Jis vientisas, 35 cm storio, be radinių. Žemiau išskirtas pilkas smėlio sluoksnius (sl.3B), kuris tikriausiai sąnašinės kilmės. Sluoksnius tęsiasi iki pat šurfo apačios. Rankiniu geologiniu grąžtu buvo įsigilinta iki 250 cm gylio nuo tyrimo metu buvusio žemės paviršiaus. Minėtas sluoksnius tęsiasi iki 180 cm gylio, žemiau fiksuotas vandeningas šviesiai rudas smulkus smėlis (sl.4).

Radiniai. Tyrimo metu archeologinis sluoksnius nefiksuotas, mokslinę bei muziejinę vertę turinčių radinių neaptikta.

Šurfas Nr. 12

(žr. brėž. Nr. 2, 4; nuotr. Nr. 16)

Šurfas Nr. 12 1x2 m dydžio (2 m²), 130 cm gylis. Orientuotas pagal pasaulio šalis, tai yra ilgosiomis kraštinėmis į šiaurę ir pietus, trumposiomis į vakarus ir rytus. Plotas padalintas į kvadratus, kurių kraštinės lygios 1 m. Kvadratai sužymėti iš vakarų į rytus – skaičiais (1, 2).

Stratigrafija (žr. brėž. Nr. 4). Fiksuotas rytinis šurfo Nr. 12 sienelės pjūvis, kuris 130 cm aukščio. Tirti 4 sluoksniai.

Rytinis pjūvis (žr. brėž. Nr. 4; nuotr. Nr. 16). Žemės paviršius lygus. Santykiniu nuliū laikytas šiaurės rytinis kampas. Kaip ir ankstesniuose šurfuose po velėna (sl.1) atsidengė tamsiai pilkas povėlėninis žemės sluoksnius (sl.2). Jis 30–35 cm storio, be radinių. Žemiau išskirtas pilkas smėlis (sl.3B), kuris fiksuotas iki pat šurfo apačios. Sluoksnius tikriausiai sąnašinės kilmės, sterilus, be jokių radinių ar priemaišų. Siekiant pasiekti šio sluoksnius apačią, ties šurfo viduriu geologiniu grąžtu įsigilinta iki 240 cm gylis. Sluoksnius apačia pasiekta 170 cm gilyje. Žemiau išskirtas vientisas šviesiai rudas smėlis (sl.4), kuris vandeningas. 200–240 cm gilyje fiksuotas balsvos spalvos smulkus smėlis (sl.4A).

Radiniai. Tyrimo metu archeologinis sluoksnius nefiksuotas, mokslinę bei muziejinę vertę turinčių radinių neaptikta.

Šurfas Nr. 13

(žr. brėž. Nr. 2, 5; nuotr. Nr. 17)

Šurfas Nr. 13 1x2 m dydžio (2 m²), 130 cm gylio. Orientuotas pagal pasaulio šalis, tai yra ilgosiomis kraštinėmis į šiaurę ir pietus, trumposiomis į vakarus ir rytus. Plotas padalintas į kvadratus, kurių kraštinės lygios 1 m. Kvadratai sužymėti iš vakarų į rytus – skaičiais (1, 2).

Stratigrafija (žr. brėž. Nr. 5). Fiksuotas rytinis šurfo Nr. 13 sienelės pjūvis, kuris 130 cm aukščio. Tirti 4 sluoksniai.

Rytinis pjūvis (žr. brėž. Nr. 5; nuotr. Nr. 17). Žemės paviršius lygus. Santykiniu nuliui laikytas šiaurės rytinis kampas. Po 5 cm storio velėnos sluoksniu (sl.1) atsidendė tamsiai pilkas povėlininis žemės sluoksnis (sl.2). Jis 25 cm storio, vientisas, be radinių. Žemiau fiksuotas pilkas smėlis (sl.3B), kuris dėl siaurų tamsesnių smėlio juostų tarpų tikriausiai buvo aliuvinės kilmės. Sluoksnis sterilus, 90 cm storio. Įžemis – šviesiai rudas smėlis (sl.4) – pasiektas 120 cm gylyje nuo tyrimo metu buvusio žemės paviršiaus. Papildomai rankiniu geologiniu gražtu buvo įsigilinta iki 240 cm gylio. Išskirtas šviesus rudas smėlis tęsėsi iki pat apačios.

Radiniai. Tyrimo metu archeologinis sluoksnis nefiksuotas, mokslinę bei muziejinę vertę turinčių radinių neaptikta.

Šurfas Nr. 14

(žr. brėž. Nr. 2, 5; nuotr. Nr. 18)

Šurfas Nr. 14 1x2 m dydžio (2 m²), 130 cm gylio. Orientuotas pagal pasaulio šalis, tai yra ilgosiomis kraštinėmis į šiaurę ir pietus, trumposiomis į vakarus ir rytus. Plotas padalintas į kvadratus, kurių kraštinės lygios 1 m. Kvadratai sužymėti iš pietų į šiaurę – skaičiais (1, 2).

Stratigrafija (žr. brėž. Nr. 5). Fiksuotas rytinis šurfo Nr. 14 sienelės pjūvis, kuris 130 cm aukščio. Tirti 4 sluoksniai.

Rytinis pjūvis (žr. brėž. Nr. 5; nuotr. Nr. 18). Žemės paviršius lygus. Santykiniu nuliui laikytas šiaurės rytinis kampas. Po velėna (sl.1) fiksuotas plonas tamsiai pilkas povėlininis žemės sluoksnis (sl.2), kuris 10–15 cm storio. Žemiau tirtas sąnašinis pilkos spalvos smulkus smėlio sluoksnis, kuriame išskirti bent trys skirtingo storio horizontai (sl.3A-C). Sluoksniai sterilūs. Įžemis – šviesiai rudas smėlis (sl.4) - pasiektas 110 cm gylyje. Gruntinis vandenuo pradėjo sunktis pasiekus šurfo dugną (130 cm gylį). Papildomai geologiniu gražtu buvo įsigilinta iki 220 cm gylio.

Šviesiai rudo smėlio apačia, fiksuota 200 cm gylyje, žemiau stebėtas balsvos spalvos smulkus smėlis (sl.4A).

Radiniai. Tyrimo metu archeologinis sluoksnis nefiksuotas, mokslinę bei muziejinę vertę turinčių radinių neaptikta.

Šurfas Nr. 15

(žr. brėž. Nr. 2, 5; nuotr. Nr. 19)

Šurfas Nr. 15 1x2 m dydžio (2 m²), 150 cm gylio. Orientuotas pagal pasaulio šalis, tai yra ilgosiomis kraštinėmis į vakarus ir rytus, trumposiomis į pietus ir šiaurę. Plotas padalintas į kvadratus, kurių kraštinės lygios 1 m. Kvadratai sužymėti iš pietų į šiaurę – skaičiais (1, 2).

Stratigrafija (žr. brėž. Nr. 5). Fiksuotas pietinis šurfo Nr. 15 sienelės pjūvis, kuris 150 cm aukščio. Tirti 4 sluoksniai.

Pietinis pjūvis (žr. brėž. Nr. 5; nuotr. Nr. 19). Žemės paviršius lygus. Santykinu nuliu laikytas pietrytinis kampas. Po 5 cm storio velėnos sluoksniu (sl.1) tirtas tamsiai pilkas povelėninis žemės sluoksnis (sl.2). Jis 30 cm storio, be radinių, peraugęs velėnos šaknimis. Kaip ir anksčiau aprašytuose šurfluose šiame taip pat buvo fiksuotas 90–95 cm storio smulkaus pilko smėlio sluoksnis, kuris tikriausiai sąnašinės kilmės. Išskirti keli smėlio horizontai (sl.3B, C), kurie sterilūs. Įžemis – šviesiai rudas smėlis (sl.4) – pasiektas 130 cm gylyje. 150 cm gylyje į šurfą pradėjo sunktis gruntiniai vandenys. Papildomai geologiniu grąžtu buvo įsigilinta iki 210 cm gylio. Iki pat apačios stebėtas vientisas smulkus šviesiai rudas smėlis.

Radiniai. Tyrimo metu archeologinis sluoksnis nefiksuotas, mokslinę bei muziejinę vertę turinčių radinių neaptikta.

Šurfas Nr. 16

(žr. brėž. Nr. 2, 5; nuotr. Nr. 20)

Šurfas Nr. 16 1x2 m dydžio (2 m²), 130 cm gylio. Orientuotas pagal pasaulio šalis, tai yra ilgosiomis kraštinėmis į rytus ir pietus, trumposiomis į rytus ir vakarus. Plotas padalintas į kvadratus, kurių kraštinės lygios 1 m. Kvadratai sužymėti iš pietų į šiaurę – skaičiais (1, 2).

Stratigrafija (žr. brėž. Nr. 5). Fiksuotas rytinis šurfo Nr. 16 sienelės pjūvis, kuris 130 cm aukščio. Tirti 4 sluoksniai.

Rytinis pjūvis (žr. brėž. Nr. 5; nuotr. Nr. 20). Žemės paviršius lygus. Santykiniu nuliu laikytas šiaurės rytinis kampas. Nuėmus velėną (sl.1) žemiau tirtas tamsiai pilkas povėlininis žemės sluoksnis (sl.2). Jis 25 cm storio, be radinių. Žemiau išskirtas smulkaus pilko smėlio sluoksnis (sl.3B), kuris tikriausiai sąnašinės kilmės. Sluoksnis sterilus, jis fiksuotas iki pat tirtos šurfo apačios. Dėl intensyvaus gruntinio vandens skverbimosi tolimesni tyrimai buvo nutraukti.

Radiniai. Tyrimo metu archeologinis sluoksnis nefiksuotas, mokslinę bei muziejinę vertę turinčių radinių neaptikta.

Šurfas Nr. 17

(žr. brėž. Nr. 2, 5; nuotr. Nr. 21)

Šurfas Nr. 17 1x2 m dydžio (2 m²), 90 cm gylio. Orientuotas pagal pasaulio šalis, tai yra ilgosiomis kraštinėmis į rytus ir pietus, trumposiomis į rytus ir vakarus. Plotas padalintas į kvadratus, kurių kraštinės lygios 1 m. Kvadratai sužymėti iš pietų į šiaurę – skaičiais (1, 2).

Stratigrafija (žr. brėž. Nr. 5). Fiksuotas pietinis šurfo Nr. 17 sienelės pjūvis, kuris 90 cm aukščio. Tirti 4 sluoksniai.

Pietinis pjūvis (žr. brėž. Nr. 5; nuotr. Nr. 21). Žemės paviršius lygus. Santykiniu nuliu laikytas pietrytinis kampas. Nuėmus 10 cm storio velėnos sluoksnį (sl.1) atsidengė pilkas smėlis (sl.3A, B), kuris tikriausiai sąnašinės kilmės. Išskirti du horizontai (3A, 3B), kurie visiškai sterilūs. Bendras sluoksnio storis 40 cm. 50 cm gylyje nuo tyrimo metu buvusio žemės sluoksnio pasiektas įžemis – šviesiai rudas smulkus smėlis (sl.4). Išgręžus rankiniu geologiniu grąžtu iki 210 cm nustatyta, jog minėtas sluoksnis tęsiasi iki 200 cm gylio, žemiau pasiektas baltos spalvos smulkus smėlis (sl.4A). Gruntinis vanduo pasiektas apytiksliai 170 cm gylyje.

Radiniai. Tyrimo metu archeologinis sluoksnis nefiksuotas, mokslinę bei muziejinę vertę turinčių radinių neaptikta.

Šurfas Nr. 18

(žr. brėž. Nr. 2, 5; nuotr. Nr. 22)

Šurfas Nr. 18 1x2 m dydžio (2 m²), 90 cm gylio. Orientuotas pagal pasaulio šalis, tai yra ilgosiomis kraštinėmis į rytus ir pietus, trumposiomis į rytus ir vakarus. Plotas padalintas į kvadratus, kurių kraštinės lygios 1 m. Kvadratai sužymėti iš pietų į šiaurę – skaičiais (1, 2).

Stratigrafija (žr. brėž. Nr. 5). Fiksuotas pietinis šurfo Nr. 18 sienelės pjūvis, kuris 90 cm aukščio. Tirti 4 sluoksniai.

Pietinis pjūvis (žr. brėž. Nr. 5; nuotr. Nr. 22). Žemės paviršius lygus. Santykiniu nuliu laikytas pietrytinis kampas. Nuėmus 10 cm storio velėną (sl.1) toliau tirtas tamsiai pilkas povėlinis žemės sluoksnis (sl.2), kuris 25 cm storio. Sluoksnis vientisas, be radinių. Žemiau fiksuotas sąnašinis tamsiai pilkos spalvos smėlis. Jame išskirti keli horizontai (sl.3B, C), kurie sterilūs. Sluoksnio apačia nepasiekta, nes visą šurfą užpylė aukštai esantis gruntinis vanduo.

Radiniai. Tyrimo metu archeologinis sluoksnis nefiksuotas, mokslinę bei muziejinę vertę turinčių radinių neaptikta.

IŠVADOS

1. 2013 m. lapkričio mėnesį Pakisio piliakalnio su gyvenviete (u. k. 23918) Šilalės r. sav., Pajūrio mstl. (Pajūrio sen.) vizualinėje apsaugos zonoje buvo atlikti žvalgomieji archeologiniai tyrimai. Tyrimai buvo vykdomi projektuojamoje poilsio ir sporto zonoje. Iširta 18 šurfų (1x2 m dydžio, viso 36 m² dydžio plotas).
2. Žvalgomųjų archeologinių tyrimų metu projektuojamoje poilsio ir sporto zonoje archeologinis sluoksnis nefiksuotas, neaptikta jokių radinių turinčių mokslinę ar muziejinę vertę. Tyrimo metu buvo išskirta dalis smėlio sluoksnių, kurie tikriausiai yra aliuvinės kilmės, kas liudytų, jog šioje vietoje esanti lyguma buvo nuolatos užliejama, o praeityje galbūt čia galėjusi būti ir Jūros upės vaga.
3. Baigus tyrimus šurfai buvo užkasti (nuotr. Nr. 23–26).

Paveldosauginė rekomendacija:

Vykdamas žemės kasimo darbus projektuojamų futbolo, krepšinio, tinklinio, vaikų žaidimų aikštelių, estrados scenos, automobilių aikštelės, tualetų, smėlio paplūdimių, privažiavimo kelių, pėsčiųjų takų, inžinerinių tinklų vietose archeologiniai tyrimai netikslingi.

U. Budvydas

BRĖŽINIŲ SĄRAŠAS

1. Brėž. Nr. 1. Situacijos planas. Sklypo vieta, paminklų ribos.
2. Brėž. Nr. 2. Sklypo planas. Šurfų išdėstymas.
3. Brėž. Nr. 3. Šurfų Nr. 1–6 sienelių pjūviai.
4. Brėž. Nr. 4. Šurfų Nr. 7–12 sienelių pjūviai.
1. Brėž. Nr. 5. Šurfų Nr. 13–18 sienelių pjūviai.

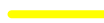
Uwctvplck'fjgpmck

- Xgn pc
- Vco ulck'r kmæu'r qxgn plpku'unwqmpku
- Twf cu'u pc-lpku'uo rku
- Twgukck'r kmæu'u pc-lpku'uo rku
- Vco ulck'r kmæu'u pc-lpku'uo rku
- Twf cu'uo wmwu'uo rku'* fgo ku+
- Dcnxqu'ur cixqu'uo wmwu'uo rku'* fgo ku+
- P kxgrkckpku'fix { tq'unwqmpku'*ZZ "c0-
- Vandens lygis

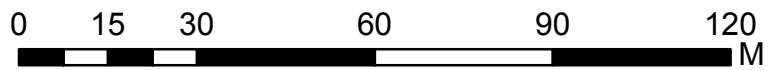

Pakisio piliakalnis
su gyvenviete (23918)

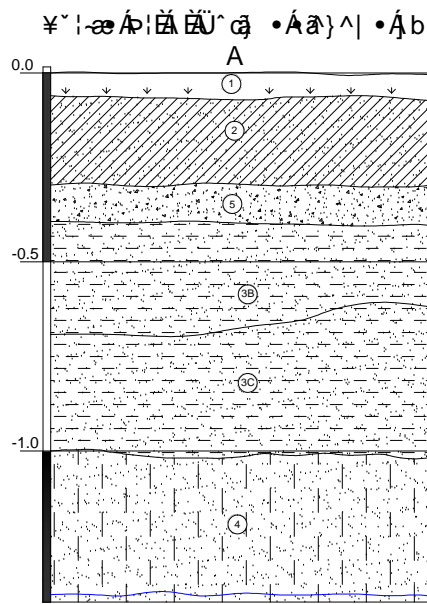
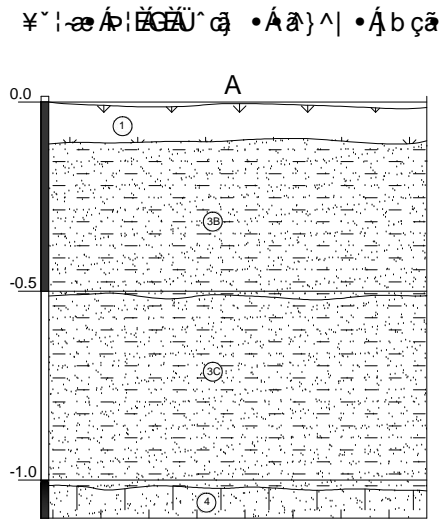
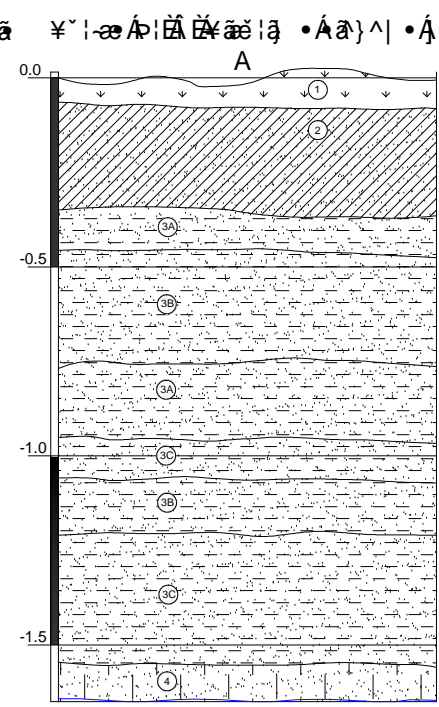
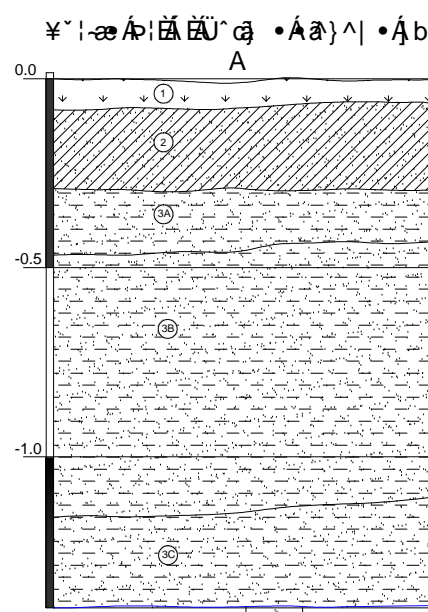
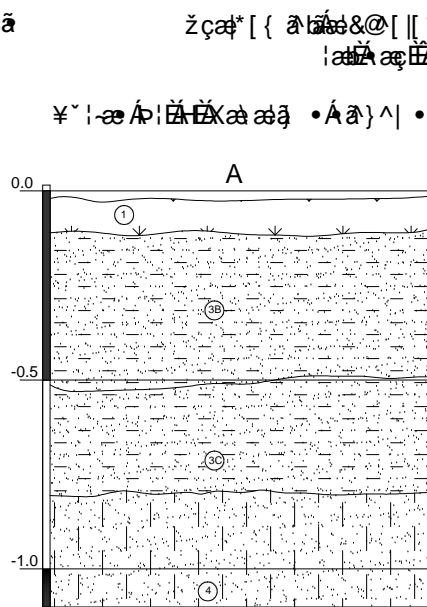
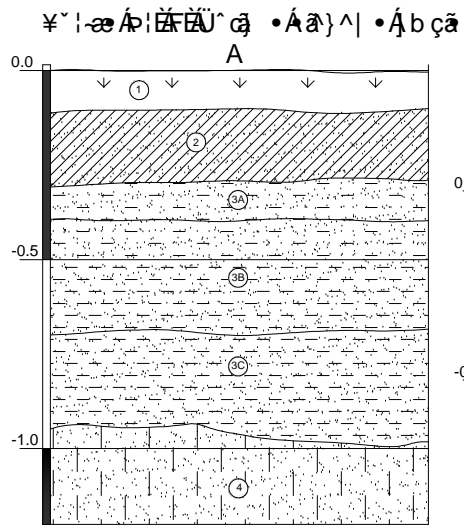

- Pakisio piliakalnio su gyvenviete vizualinės apsaugos zona
- Žvalgomųjų archeologinių tyrimų vieta

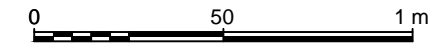
Archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų Pakisio piliakalnio su gyvenviete (u. k. 23918) Šilalės r. sav., Pajūrio mstl. (Pajūrio sen.) vizualinės apsaugos zonoje tirtų šurfų išsidėstymas

- Pakisio piliakalnio su gyvenviete vizualinės apsaugos zona
- Tirti šurfai
- Projektuojami pėsčiųjų bei privažiavimo takai
- Lietaus nuotekynė
- Vandentiekio bei nuotekų šalinimo tinklai
- Projektuojamos žaidimų aikštelės, scena bei automobilių aikštelė
- Projektuojami pliažai

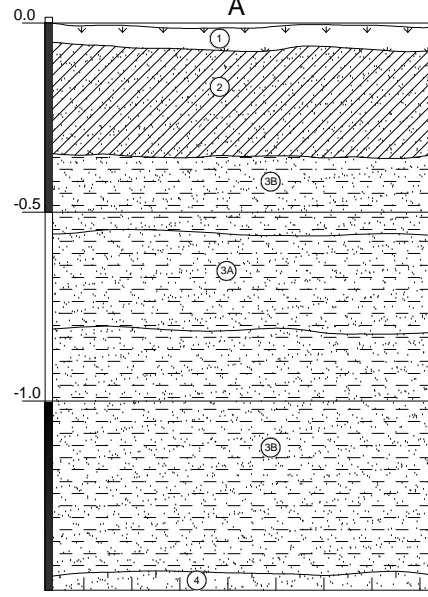

- Uwctwplck'figpmck
- Xgn pc
  - Vco ukk'r kmeu'r qxgn plpku sluoksnis
  - Twf cu'uo rku
  - T'xkgulk'r kmeu'uo rku
  - Vco ukk'r kmeu'uo rku
  - Twuxcu'uo rku* fgo ku+
  - P kxgrkckpku'flx { tq'unwqmpku'*ZZ'c0+
  - Vandens lygis

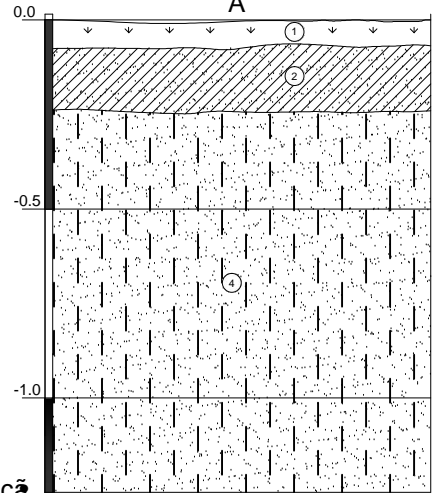
RCL TIK'O UVN0"TKNCN U'V0UCX0*4235'O 0+				
DARBO PAVADINIMAS		fiXCNI QO KGLKCTEJ GQNQI RCKV[TKOCK		
DARBO VADOVAS		UGNIUS BUDVYDAS	DT fiOP T0	MASTELIS DATA
DT fiR 'DTCKi		UGNIUS BUDVYDAS	3	1:20 2013 11 26

ž.č. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

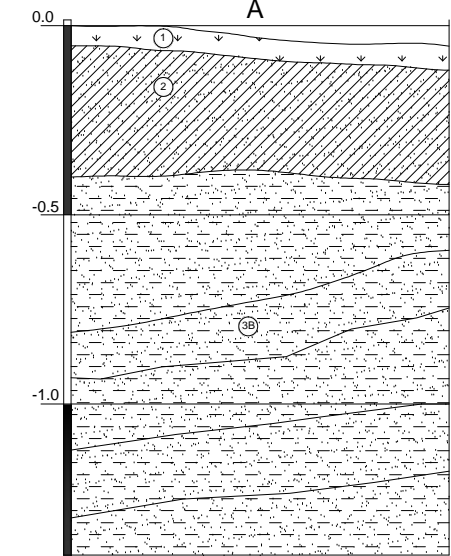

ž.č. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

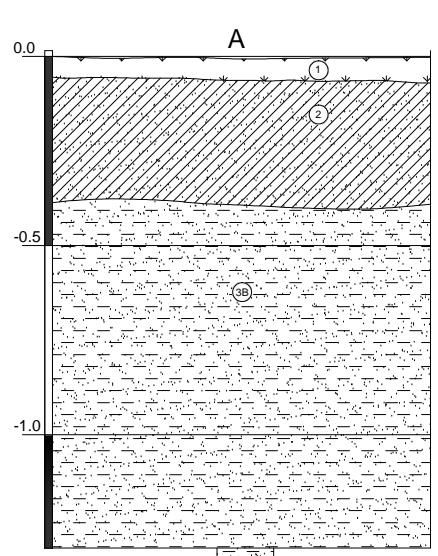
ž.č. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

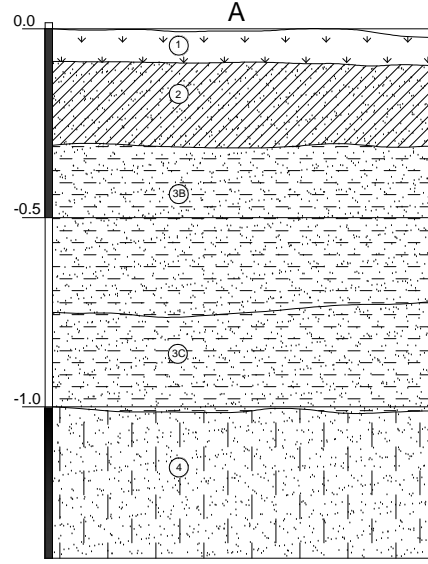
ž.č. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

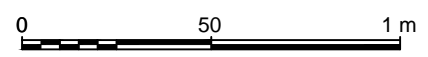
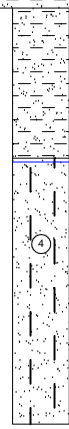
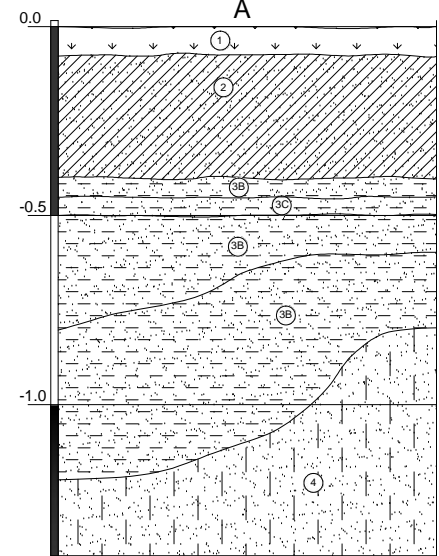
ž.č. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

ž.č. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

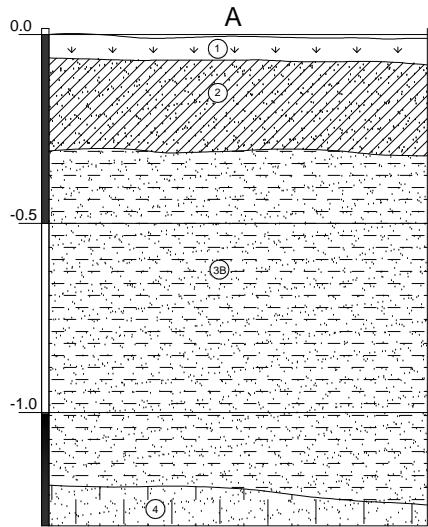

ž.č. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

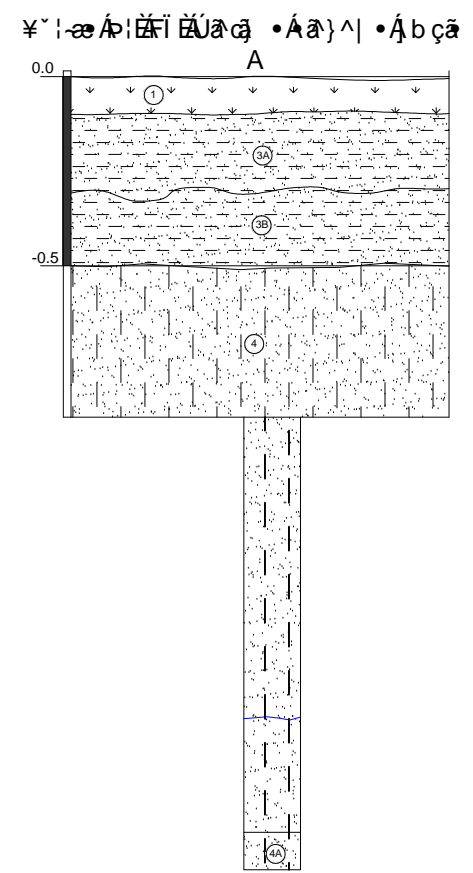
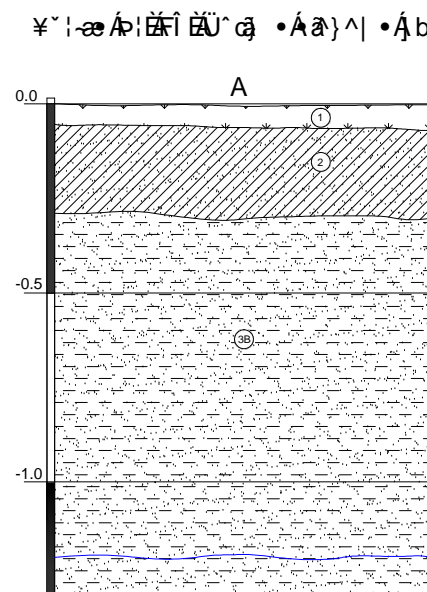
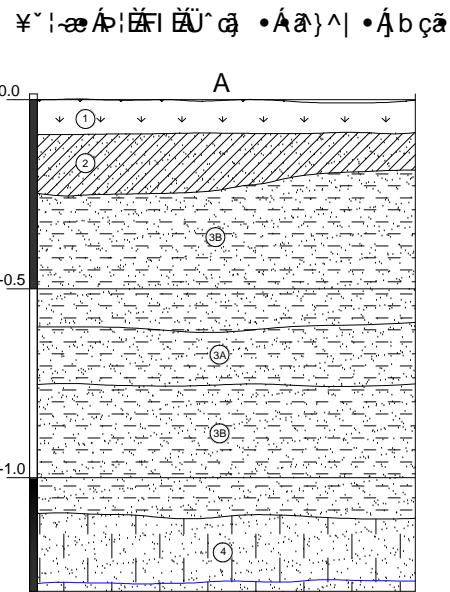

RCL TIQ'O UVN0 ^{TM} KCN UV'OU CX0%4235'O 0+				
DARBO PAVADINIMAS	fiXCNI QO KIKCTEJ GQNQI R'ICKVI TROCK			
DARBO VADOVAS	UGNIUS BUDVYDAS	DT fiOPT0	MASTELIS	DATA
DT fiR' DTCKi	UGNIUS BUDVYDAS	4	1:20	2013 11 26

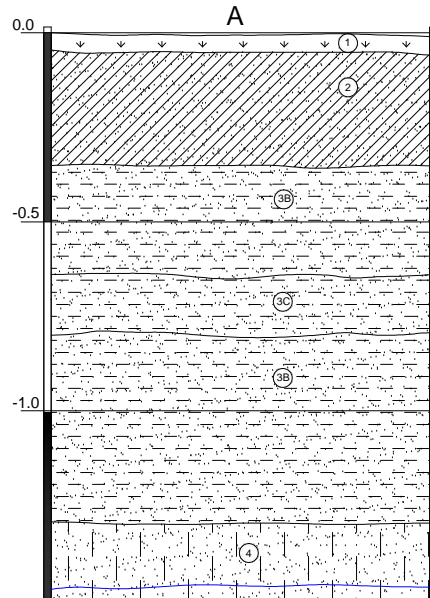
Ųil-ae Āi:Ēi ĒŪaĉ •Āa}^| •Ābĉā

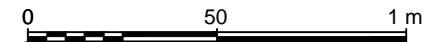
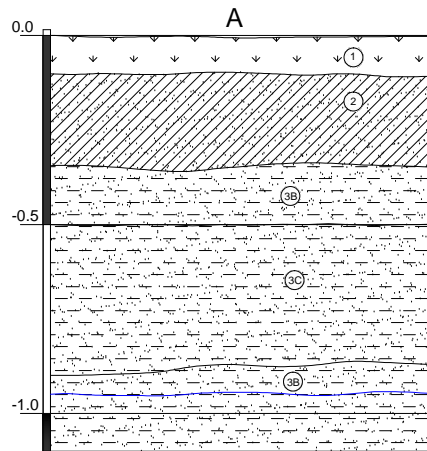
žĉa*[{ a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z }]

Ųil-ae Āi:Ēi ĒŪaĉ •Āa}^| •Ābĉā

Ųil-ae Āi:Ēi ĒŪaĉ •Āa}^| •Ābĉā

RCL TĪQ'O UVNŌ TĪNCN U'VŌUCXŌ*4235'O Ō-				
DARBO PAVADINIMAS		ĖXCNI QŌ KĪKCTEJ QŌNQI ĖICKVĪ THŌCK		
DARBO VADOVAS		UGNIUS BUDVYDAS	DT ĖĖPTŌ	MASTELIS
DT ĖĖ 'DTCKĖ		UGNIUS BUDVYDAS	5	1:20
				DATA
				2013 11 26

NUOTRAUKŲ SĄRAŠAS

1. Nuotr. Nr. 1. Žvalgomųjų archeologinių tyrimų vieta prieš tyrimą.
2. Nuotr. Nr. 2. Žvalgomųjų archeologinių tyrimų vieta prieš tyrimą.
3. Nuotr. Nr. 3. Tyrimų eiga.
4. Nuotr. Nr. 4. Tyrimų eiga.
5. Nuotr. Nr. 5. Šūrfas Nr. 1, rytinės sienelės pjūvis.
6. Nuotr. Nr. 6. Šūrfas Nr. 2, rytinės sienelės pjūvis.
7. Nuotr. Nr. 7. Šūrfas Nr. 3, vakarinės sienelės pjūvis.
8. Nuotr. Nr. 8. Šūrfas Nr. 4, rytinės sienelės pjūvis.
9. Nuotr. Nr. 9. Šūrfas Nr. 5, rytinės sienelės pjūvis.
10. Nuotr. Nr. 10. Šūrfas Nr. 6, šiaurinės sienelės pjūvis.
11. Nuotr. Nr. 11. Šūrfas Nr. 7, vakarinės sienelės pjūvis.
12. Nuotr. Nr. 12. Šūrfas Nr. 8, pietinės sienelės pjūvis.
13. Nuotr. Nr. 13. Šūrfas Nr. 9, šiaurinės sienelės pjūvis.
14. Nuotr. Nr. 14. Šūrfas Nr. 10, šiaurinės sienelės pjūvis.
15. Nuotr. Nr. 15. Šūrfas Nr. 11, šiaurinės sienelės pjūvis.
16. Nuotr. Nr. 16. Šūrfas Nr. 12, rytinės sienelės pjūvis.
17. Nuotr. Nr. 17. Šūrfas Nr. 13, rytinės sienelės pjūvis.
18. Nuotr. Nr. 18. Šūrfas Nr. 14, rytinės sienelės pjūvis.
19. Nuotr. Nr. 19. Šūrfas Nr. 15, pietinės sienelės pjūvis.
20. Nuotr. Nr. 20. Šūrfas Nr. 16, rytinės sienelės pjūvis.
21. Nuotr. Nr. 21. Šūrfas Nr. 17, pietinės sienelės pjūvis.
22. Nuotr. Nr. 22. Šūrfas Nr. 18, pietinės sienelės pjūvis.
23. Nuotr. Nr. 23–26. Užkasti šurfai.

Nuotr. Nr.1. Vieta prieš tyrimą.

Nuotr. Nr.2. Vieta prieš tyrimą.

Nuotr. Nr.3. Žvalgomųjų tyrimų eiga.

Nuotr. Nr.4. Žvalgomųjų tyrimų eiga.

Nuotr. Nr.5. Šūrfas Nr.1, rytinēs sienelēs pjūvis

Nuotr. Nr.6. Šūrfas Nr.2, rytinēs sienelēs pjūvis.

Nuotr. Nr.7. Šūrfas Nr.3, vakarinēs sienelēs pjūvis.

Nuotr. Nr.8. Šūrfas Nr.4, rytinēs sienelēs pjūvis.

Nuotr. Nr.9. Šūrfas Nr.5, rytinės sienelės pjūvis

Nuotr. Nr.10. Šūrfas Nr.6, šiaurinės sienelės pjūvis.

Nuotr. Nr.11. Šūrfas Nr.7, vakarinės sienelės pjūvis.

Nuotr. Nr.12. Šūrfas Nr.8, pietinės sienelės pjūvis.

Nuotr. Nr.13. Šurfas Nr.9, šiaurinės sienelės pjūvis

Nuotr. Nr.14. Šurfas Nr.10, šiaurinės sienelės pjūvis.

Nuotr. Nr.15. Šurfas Nr.11, šiaurinės sienelės pjūvis.

Nuotr. Nr.16. Šurfas Nr.12, rytinės sienelės pjūvis.

Nuotr. Nr.17. Šurfas Nr.13, rytinēs sienelēs pjūvis

Nuotr. Nr.18. Šurfas Nr.14, rytinēs sienelēs pjūvis.

Nuotr. Nr.19. Šurfas Nr.15, pietinēs sienelēs pjūvis.

Nuotr. Nr.20. Šurfas Nr.16, rytinēs sienelēs pjūvis.

Nuotr. Nr.21. Šurfas Nr.17, pietinēs sienelēs pjūvis

Nuotr. Nr.22. Šurfas Nr.18, pietinēs sienelēs pjūvis.

Nuotr. Nr.23. Užkasti šurfai.

Nuotr. Nr.24. Užkasti šurfai.

Nuotr. Nr.25. Užkasti šurfai.

Nuotr. Nr.26. Užkasti šurfai.

Patvirtinta užsakovo

Archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų Pakisio piliakalnio su gyvenvieta (u. k. 23918) Šilalės r. sav.
Pajūrio mstl. (Pajūrio sen.) vizualinės apsaugos zonoje
projektas

Tyrėjas: Ugnius Budvydas

Tel. 867760577

Užsakovas : UAB „Kvedarsta“

Tel. 8-615-98170

2013 m. lapkričio mėn. 12 d.

Aiškinamasis raštas

Įvadas. Pajūrio miestelio (Šilalės r. sav.) vakarinėje dalyje esančiame sklype projektuojama poilsio zona prie Jūros upės. Šiame sklype numatyta įrengti futbolo, krepšinio, tinklinio, vaikų žaidimų aikštelės, estrados sceną, automobilių aikštelę, tualetą, 2 smėlio paplūdimius, privažiavimo kelią, pėsčiųjų taką, įrengti inžinerinius tinklus (vandentiekio, buitinių nuotekų tinklus, lietaus nuotekynę). Darbai vyktų 18000 m² dydžio plote (žr. priedą Nr. 2). Kadangi sklypas patenka į Pakisio piliakalnio su gyvenviete (u. k. 23918) Šilalės r. sav., Pakisio k. (Pajūrio sen.) vizualinę apsaugos zoną (priedas Nr.1), Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Tauragės teritorinis padalinys nurodė atlikti žvalgomuosius archeologinius tyrimus. Sklypo vakarinė riba ribojasi su Jūros upe, iš rytų juosia griovys (žr. priedą Nr.1). Sklypas netaisyklingos formos. Žvalgomųjų archeologinių tyrimų užsakovas UAB „Kvėdarsta“.

Pakisio piliakalnis įrengtas aukštumos krašte, Jūros ir Kisės dešiniajame krante, jų santakoje. Aikštelė ovali, pailga rytų-vakarų kryptimi, 29x17 m dydžio. Jos pietų-vakarų puses lanku juosia 6 m aukščio, 36 m pločio pylimas, kurio 11 m išorinis šlaitas leidžiasi į 9 m pločio, 3 m gylio griovį. Šlaitai statūs, 5-7 m aukščio. Vakarinėje papėdėje, 1 ha plote yra papėdės gyvenvietė, kurioje rasta lipdytos ir žiestos keramikos, molio tinko. 150 m į šiaurės rytus yra X-XIII a. Kunigiškių senkapis (tyrinėtas 1971 m.). 200 m į šiaurę nuo piliakalnio, Kisės kairiajame krante yra Aukuru vadinamas Kunigiškių akmuo (tyrinėtas 1971 m.).

Tyrimų tikslas. Atlikti žvalgomuosius archeologinius tyrimus sklypo vietoje, fiksuoti aptiktus kultūrinius sluoksnius, nustatyti jų chronologiją ir archeologinę vertę, surinkti archeologinius radinius.

Tyrimų apimtis ir metodika. Būsimų žemės kasimo darbų vietose bus atlikti žvalgomieji archeologiniai tyrimai, kurių metu bus iškasta 18 šurfų 1x2 m dydžio. Iš viso planuojama ištirti 36 m² dydžio plotą. Šurfai bus išdėstyti futbolo, krepšinio, tinklinio, vaikų žaidimų aikštelių, estrados scenos, automobilių aikštelės vietose, privažiavimo kelio, pėsčiųjų tako bei inžinerinių tinklų vietose ar šalia jų (žr. priedą Nr.2). Šurfai bus kasami iki įžemio arba iki gruntinio vandens, kastuvais ir mentelėmis, bus naudojamas metalo detektorius. Žvalgomųjų archeologinių tyrimų metu taip pat dalyvaus archeologas V. Juškaitis. Tyrimus numatoma atlikti iki šių metų lapkričio 31 d.

Ankstesnių tyrimų apžvalga. Kaip jau anksčiau buvo minėta archeologiniai tyrimai buvo atlikti Kunigiškių senkapyje (tyr. vad. V. Urbonavičius). Iširta 20 m², rasti du vaikų kapai, kurie tiksliau nedatuoti.

Žvalgomųjų archeologinių tyrimų vietoje ar jos aplinkoje anksčiau nebuvo vykdyti jokie archeologiniai tyrimai.

2013 11 12

U. Budvydas

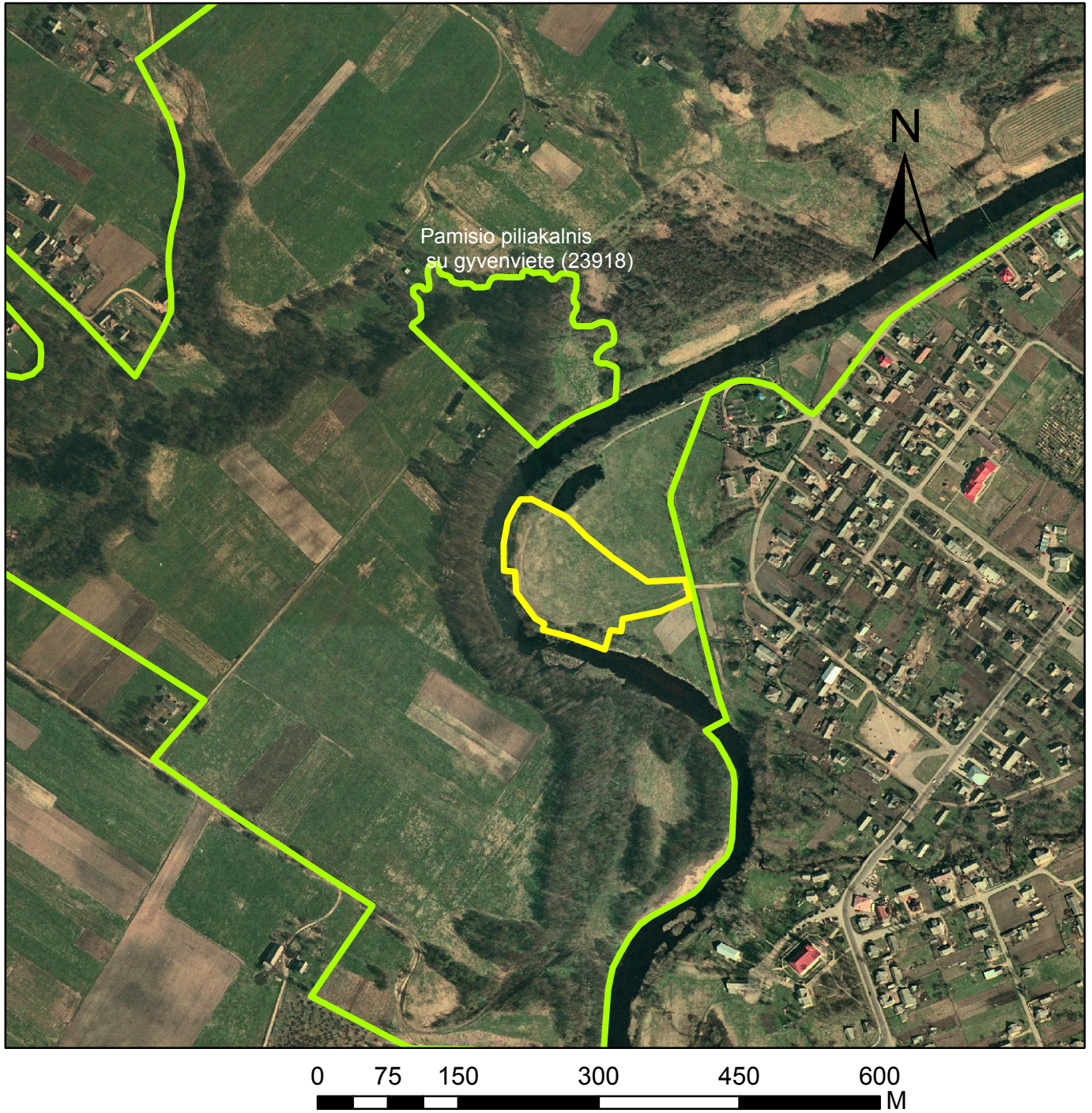
Priedai:

Priedas Nr. 1. Situacijos planas. Sklypo vieta, paminklų ribos.

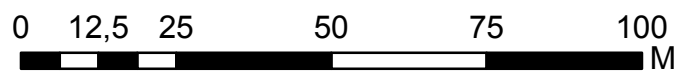
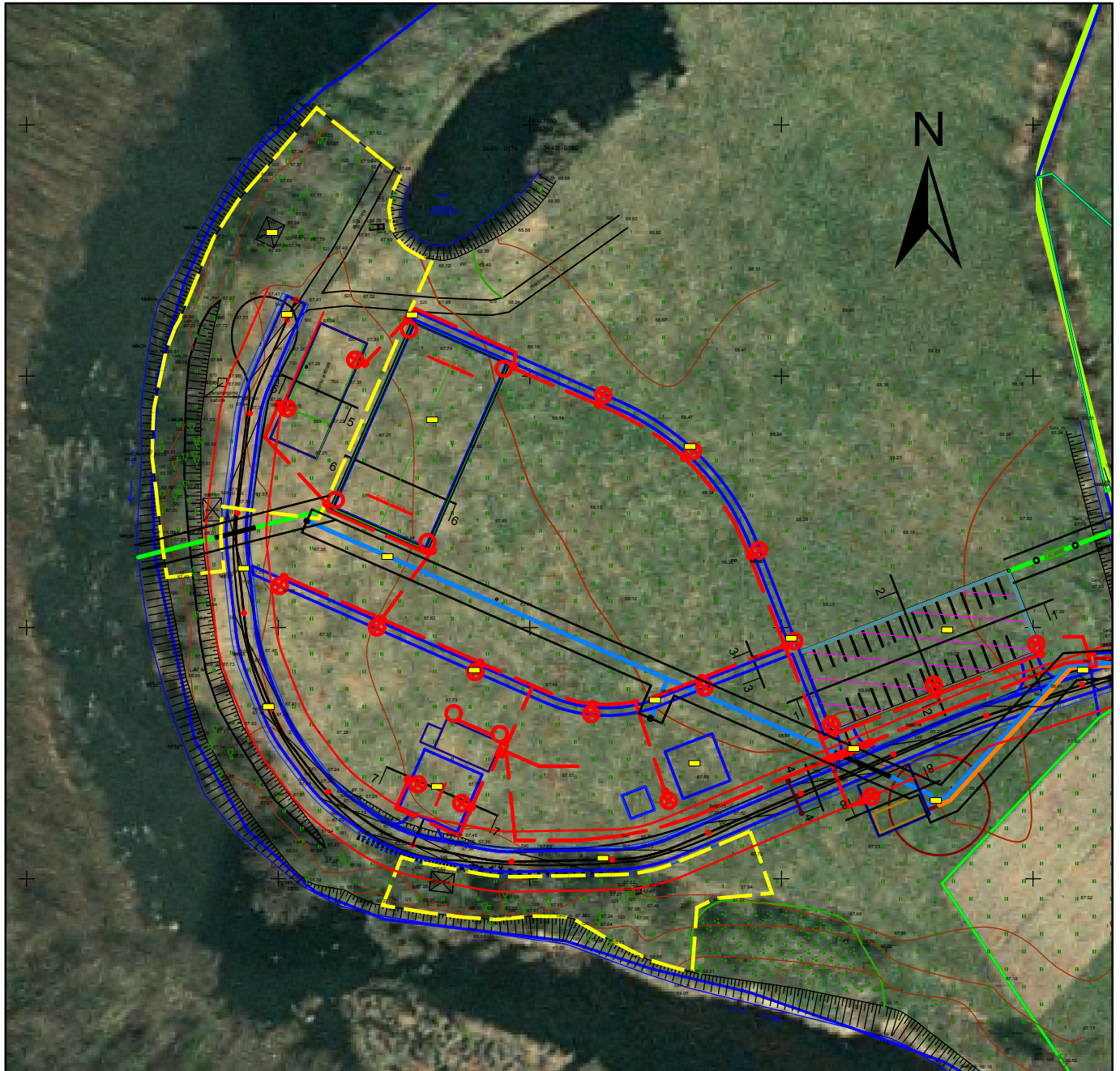
Priedas Nr.2. Sklypo planas. Šurfų išdėstymas.

Priedas Nr.3. Žvalgomųjų archeologinių tyrimų vieta.

Archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų Pakisio piliakalnio
su gyvenvieta (u. k. 23918) Šilalės r. sav.,
Pajūrio mstl. (Pajūrio sen.) vizualinės
apsaugos zonoje vieta

- Pakisio piliakalnio su gyvenvieta vizualinės apsaugos zona
- Žvalgomųjų archeologinių tyrinėjimų vieta

- Pakisio piliakalnio su gyvenviete vizualinės apsaugos zona
- Šurfai
- Projektuojami pėsčiųjų bei privažiavimo takai
- Lietaus nuotekynė
- Vandentiekio bei nuotekų šalinimo tinklai
- Projektuojamos žaidimų aikštelės, scena bei automobilių aikštelė
- Projektuojami pliažai

Nuotr. Nr. 1. Tyrimų vieta iš PR pusės.

Nuotr. Nr. 2. Tyrimų vieta iš R pusės.

Ugnius Budvydas

(tyrėjo vardas, pavardė)

Tel. 867760577; el. paštas ugniusbud@gmail.com

(adresas pašto korespondencijai siųsti, telefonas, el. pašto adresas)

Kultūros paveldo departamentui
prie Kultūros ministerijos

PRAŠYMAS IŠDUOTI LEIDIMĄ ATLIKTI ARCHEOLOGINIUS TYRIMUS

2013 m. rugpjūčio 27 d.

Prašau išduoti man, Ugniui Budvydui, atestato išdavimo data 2010 05 21, Nr.1331

(vardas, pavardė, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialisto atestato išdavimo

data ir Nr. arba mokslo laipsnis ir (ar) pedagoginis vardas)

leidimą atlikti Pakisio piliakalnio su gyvenvieta (u. k. 23918) Šilalės r. sav., Pajūrio mstl.

(numatomos tirti vietos pavadinimas,

(Pajūrio sen.) vizualinės apsaugos zonoje žvalgomojus archeologinius tyrimus

unikalus kodas Kultūros vertybių registre, adresas, archeologinių tyrimų pobūdis)

Archeologinius tyrimus numatoma atlikti 2013 lapkričio 22 – 30 d.

(pradžios ir pabaigos terminai)

Archeologinių tyrimų užsakovas UAB „Kvedarsta“

(vardas, pavardė ar juridinio asmens pavadinimas,

tel. 8-615-98170

adresas pašto korespondencijai siųsti, telefonas, el. pašto adresas)

Archeologinių tyrimų grupę sudaro šie archeologai (pildoma, jeigu sudaroma archeologų grupė):

Vytautas Juškaitis, tel. 867289893

(vardai ir pavardės, telefonai susisiekti)

Informacija apie tyrimams atlikti būtinų sąlygų užtikrinimą

(pildoma, jeigu tyrimus

numatoma atlikti po einamųjų metų lapkričio 30 dienos arba esant neigiamai oro temperatūrai, arba išalusiam gruntui)

Informacija, ar leidimo atlikti archeologinius tyrimus prašoma skubos tvarka

(nurodomos Leidimų atlikti archeologinius tyrimus išdavimo tvarkos aprašo

---

35.1 arba 35.2 punktuose numatytos aplinkybės)

Tyrėjo pasirenkamas bendravimo su Mokslinės archeologijos komisijos sekretoriumi dėl leidimo atlikti archeologinius tyrimus išdavimo būdas: ugniusbud@gmail.com

---

(pasirinktinai nurodomas elektroninis paštas, arba faksas, arba adresas pašto korespondencijos siuntoms gauti, arba kitas būdas)

PRIDEDAMA:

1. Archeologinių tyrimų projektas su priedais, __7__ lapai.
  2. Kiti pridedami dokumentai _____
-

_____
(parašas)

Ugnius Budvydas

_____
(vardas, pavardė)

**KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS
PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS**

LEIDIMAS ATLIKTI ARCHEOLOGINIUS TYRIMUS

2013-11-20

(data)

Nr.

LA-437

Vilnius

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo (Žin., 1995, Nr. 3-37; 2004, Nr. 153-5571) 18 straipsnio 6 dalimi, šis leidimas išduotas

Ugniui Budvydui, 2010-05-21, 1331

(tyrėjo vardas, pavardė, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialisto atestato išdavimo data ir Nr.)

arba mokslo laipsnis ir (ar) pedagoginis vardas)

atlikti: Pakisio piliakalnio su gyvenviete (23918) apsaugos zonos,

(numatomos tirti vietos pavadinimas, unikalus kodas Kultūros vertybių registre,

Šilalės r. sav., Pajūrio mstl. žvalgomuosius archeologinius tyrimus

adresas, archeologinių tyrimų pobūdis)

pagal archeologinių tyrimų projektą:

Archeologinių žvalgomųjų tyrimų Pakisio piliakalnio su gyvenviete (u. k. 23918) Šilalės r. sav., Pajūrio mstl. (Pajūrio sen.) vizualinės apsaugos zonoje projektas 2013-11-19

(projekto pavadinimas, aprobavimo data)

archeologinių tyrimų grupę sudaro šie archeologai (pildoma, jeigu grupė sudaroma):

Vytautas Juškaitis

(vardai, pavardės)